

«МАКУЛДАШЫЛГАН»
Аккредитациялык Кеңештин
төрагасы Сарбанов С.Т.

Протокол № 9
04.07.2024-ж.

«БЕКТЕМИН»
Директор Кошоева Б.Б.

Буйрук №2/008
04.07.2024-ж.

ОРТО КЕСИПТИК БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАЛАРДЫ
ИШКЕ АШЫРУУЧУ БИЛИМ БЕРҮҮ ОКУУ ЖАЙЛАРЫНЫН
ИНСТИТУЦИЯЛЫК АККРЕДИТАЦИЯЛООНУН
ӨЗҮ-ӨЗҮ БААЛООНУ ЖҮРГҮЗҮҮ БОЮНЧА
КОЛДОНМО

Орто кесиптик билим берүү программаларын ишке ашыруучу ОКОЖдорду институционалдык аккредитациялоо боюнча өзүн-өзү баалоо боюнча колдонмо – Бишкек, 2024 – 18 б.

Орто кесиптик билим берүүнүн институционалдык аккредитациясын өткөрүү боюнча колдонмо аккредитациялоо процессине жана ОКОЖдун институттук өзүн-өзү баалоо процессинин негизги элементтерин камтыйт.

Институционалдык өзүн өзү баалоону жүргүзүүнүн стандарттары жана критерийлери боюнча комментарийлер берилди.

Орто кесиптик билим берүүнү институционалдык аккредитациялоону жүргүзүү боюнча колдонмо Кыргыз Республикасынын ОКОЖдун жетекчилигине, окутуучуларына жана кызматкерлерине, АРТКИнин эксперттерине, Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин органдарынын жана уюмдарынын өкүлдөрүнө арналган.

МАЗМУНУ

1. Колдонмо статусу	4
2. Колдонмонун максаты	4
3. Колдонуу чөйрөсү	4
4. Терминдер жана аныктамалар	4
5. Белгилер жана кыскартуулар	5
6. Өзүн-өзү баалоо отчетунун түзүмү жана форматы	6
7. Стандарттары	9
Стандарт 1 "Стратегиялык өнүктүрүү жана сапатты камсыздоо саясаты"	
Стандарт 2 "Кадр саясаты"	
Стандарт 3 "Материалдык жана маалымат ресурстары"	
Стандарт 4 "Каржы"	
8. Өзүн-өзү баалоо комиссиясынын корутундусу	15
9. Адабият	18

1. Колдонмонун статусу

Бул колдонмо негизги билим берүү программаларын программалык аккредитациялоо боюнча АРКТИнин жалпы колдонмосунун бөлүгү болуп саналат.

2. Колдонмонун максаты

Бул колдонмонун максаты аккредитацияланган билим берүү уюмдарына эксперттик баалоо жүргүзүү жана ОКОЖдун аккредитациялоо статусун ыйгаруу жөнүндө чечимди кабыл алуу үчүн негиз катары АРКТИде берилген өзүн өзү баалоо боюнча отчетту түзүүнүн шарттарын түшүндүрүү жана сунуштарды берүү болуп саналат.

3. Колдонуу чөйрөсү

Бул колдонмо АРКТИнин ОКОЖду институционалдык аккредитациялоонун бекитилген стандарттарынын негизинде түзүлгөн. Өзүн-өзү баалоо боюнча отчетту толтурууда жана берүүдө ушул Колдонмонун шарттарынын аткарылышынын тактыгы жана тууралыгы эксперттик комиссиянын ОКОЖго иш сапары жана АРКТИ тарабынан аккредитациялоо жөнүндө чечим чыгаруу процессинде АРКТИ тарабынан ОКОЖду баалоо үчүн негиз болуп саналат.

4. Терминдер жана аныктамалар

Бул колдонмодо "Билим берүү жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамына жана билим берүү жаатындагы Кыргыз Республикасынын башка ченемдик укуктук актыларына ылайык терминдер жана аныктамалар колдонулат.

Аларга кошумча ушул стандарттарда төмөнкүдөй аныктамалар белгиленген:

Аккредитация - билим берүү уюмунун же анын айрым билим берүү программаларынын деңгээлин аккредитациялык агенттик тарабынан баалоонун жол-жобосу, анын жүрүшүндө билим берүү уюмунун же билим берүү программасынын белгилүү бир критерийлерге жана стандарттарга ылайык келиши таанылат.

Программалык Аккредитация - билим берүү уюмунун айрым программдарынын белгилүү бир критерийлерге жана стандарттарга ылайыктуулугун баалоо жол-жобосу.

Европалык кредит которуу жана топтоо тутуму (European Credit Transfer and Accumulation System - ECTS): берилген окуу натыйжаларына жетишүү үчүн зарыл болгон студенттин окуу жүктөмүнө негизделген система. Нормага ылайык, 60 кредит бир окуу жылында студенттин толук окуу жүктөмүнө туура келет.

Билим берүү программаларынын сапаты. Окуучулардын жана бүтүрүүчүлөрдүн компетенттүүлүк деңгээлинин билим берүү стандарттарын ишке ашыруучу уюм тарабынан белгиленген билим берүү стандарттарынын талаптарына жана кошумча талаптарга ылайык келиши.

Компетенттүүлүк - белгилүү бир чөйрөдө анын натыйжалуу жемиштүү иши үчүн зарыл болгон окуучуну (окуп жаткан адамды) билим берүүгө даярдоонун алдын ала белгиленген социалдык талабы (ченеми).

Студенттерди окутуунун акыркы натыйжалары - бул программанын аягында студенттер ээ болууга тийиш болгон компетенциялардын, билимдердин жана жөндөмдөрдүн жыйындысы.

Кредит (зачеттук бирдик) - студенттин жүгүн мүнөздөө үчүн дисциплинанын бирдиктерине туура келген сандык маани, аны аяктоонун зарыл аты жана ОЖда толук жылдык академиялык окууну аяктоо үчүн жалпы ишке карата ар бир курс боюнча зарыл иштин көлөмүн чагылдырат. ECTS кредитти керектүү ишти аткаргандан кийин жана жетишилген окуу натыйжаларына ылайыктуу баа алгандан кийин гана алууга болот.

Модуль - билим берүү программасынын бир бөлүгү же окуу дисциплинасынын бир бөлүгү, билим берүүнүн, тарбиялоонун белгиленген максаттарына жана натыйжаларына карата белгилүү бир логикалык аяктоону талап кылат.

Билим берүү кызматтарынын мониторинги - билим берүү иш-аракеттеринин процес-тери жана проценти жөнүндө маалыматтарды чогултуу жана талдоо.

Негизги кесиптик билим берүү программасы - даярдоонун тиешелүү багыты боюнча билим берүү процессинин максаттарын, күтүлүүчү натыйжаларын, мазмунун жана ишке ашырылышын жөнгө салуучу окуу-методикалык алдын-ала божомолдоонун жыйындысы.

Керектөөчү - продукция же кызмат алуучу уюм же адам (окутуп-үйрөтүүчүлөр, алардын ата-энелери, иш берүүчүлөр, мамлекет).

Тышкы аудиторлор комиссиясы тарабынан ОКОЖго баруусу – аккредитациялоо процессинин жалпы кабыл алынган бөлүгү болуп саналган тышкы баалоонун компоненти. Тышкы аудиторлор-эксперттер ОКОЖдун өзүн-өзү баалоо материалдарын текшерүү, профессордук-окутуучулук курам, студенттер, кызматкерлер менен маектешүү жана көрсөтүлгөн кызматтардын сапатын жана натыйжалуулугун баалоо, ошондой эле аларды өркүндөтүү боюнча сунуштарды берүү үчүн жогорку окуу жайына барышат. Баруунун натыйжасы болуп жогорку окуу жайдын аудити боюнча отчет эсептелет;

Жол-жобосу - ишти же процессти жүзөгө ашыруунун белгиленген ыкмасы.

Процесс - "кирүүлөрдү" "чыгууларга" айландыруучу ишмерлердин өз ара байланышкан жана өз ара аракеттенүүчү түрлөрүнүн жыйындысы.

Окутуунун натыйжалары - негизги билим берүү программасы / модулу боюнча окутуунун натыйжасында алынган компетенциялар.

Сапат системасы - белгиленген эрежелер жана кабыл алынган усулдар менен сапат менеджментинин белгилүү бир функцияларын аткарган жана билим берүү программасынын бардык бүтүрүүчүлөрүнүн кесиптик стандарттарга ылайык белгиленген талаптарга жооп берүүсүн камсыз кылган уюмдагы жол-жоболордун, бөлүмдөрдүн жана кызмат адамдарынын жыйындысы.

Аккредитациялоо стандарттары - аккредитациялоо жол-жобосуна талаптарды белгилөөчү аккредитациялык органдын документтери.

Керектөөчүлөрдүн канааттануусу - керектөөчүлөрдүн алардын талаптарын аткаруу даражасын кабыл алуусу.

Натыйжалуулук - жетишилген натыйжа менен колдонулган ресурстардын ортосундагы катыш.

5. БЕЛГИЛЕР ЖАНА КЫСКАРТУУЛАР

Ушул колдонмодо төмөнкү белгилер жана кыскартуулар колдонулат:

КР - Кыргыз Республикасы;

КР БИМ - Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим министрлиги;

ОКОЖ – орто кесиптик окуу жайы;

ТЭК - тышкы эксперттик комиссия;

МББС - мамлекеттик билим берүү стандарты

АРТКИ - аккредитациялоонун, рейтингдин жана сертификациялоонун көз карандысыз институту;

ИИИ – илимий изилдөө иштери;

НКББП – негизги кесиптик билим берүү программасы;

ECTS - европалык кредиттик которуу жана топтоо тутуму;

ESG – жогорку билим берүүнүн Европа мейкиндигиндеги сапат кепилдиги үчүн кабыл алынган стандарттары жана сунуштамалары (European Standards and Guidelines);

ПОК - профессордук-окутуучулук курам;

УКС - Улуттук квалификация системасы

МКТ – маалымат коммуникациялык технологиялар

ОК – окумуштуулар кеңеши

ОКК – окуу көмөкчү курамы

ОМБ – окуу методикалык бирикме

АК - аккредитациялык кеңеш

6. ӨЗҮН-ӨЗҮ БААЛОО ОТЧЕТУНУН ТҮЗҮМҮ ЖАНА ФОРМАТЫ

АРТКИнин директору тарабынан бекитилген 04.07.2024-жылдын № 2/008 буйругу

Окуу жайдын өзүн-өзү баалоо боюнча отчетуна карата негизги талаптар

№	Бөлүмдөрдүн аталышы	Талаптар	Эскертүүлөр
1	Жалпы	Отчеттун текстинин шрифти-12,; Бөлүмдүн аталыштарынын шрифти - 14 Times New Roman калың шрифт болушу керек. Отчеттун бардык таблицалары, графиктери, иллюстрациялары жана тиркемелери номерлениши керек.	
2	Титулдук барак	Титулдук баракта келтирилген маалымат: Барактын ортосунда-жогору турган уюмдун, окуу жайдын жана аккредитациялануучу программанын толук аталышы (программалык аккредитация болгон учурда). Өзүн-өзү баалоо боюнча комиссиянын мүчөлөрүнүн Аты-жөнү. Фамилиялардын карама-каршы жагында колу болушу керек. 2-бетте - бөлүмдөрдүн барактарын көрсөтүү менен отчеттун мазмуну. 3-бетте - кыскартуулардын тизмеси.	Отчет А4 форматындагы титулдук баракчадан башталат, ал анын мукабасы менен көрсөтүлөт.
3	Өзүн-өзү баалоо отчетунун түзүмү	Өзүн-өзү баалоо отчетунун бөлүмдөрү: - Киришүү - 1-4 аккредитациялык стандарттардын аткарылышын талдоонун натыйжалары жана алардын далилдери; - Корутунду; - Тиркемелер.	Жалпы киришүү; Калган бөлүмдөр ар бир билим берүү программасы боюнча ырааттуу жазылышы керек.
4	Киришүү	Кириш сөзүндө келтирилген маалымат: - мекеменин почта дареги, телефондору, e-mail, веб-сайт;	

		<ul style="list-style-type: none"> - окуу жайын түзүү жөнүндө маалыматтар (тиешелүү документтердин көчүрмөлөрү тиркелет); - окуу жайдын жетекчисинин, анын орун басарларынын Аты-жөнү, аккредитациялангандыгы үчүн жооп жана алардын байланыш маалыматтары (телефондор, перевестри); - өзүн-өзү баалоо боюнча комиссиянын курамы; - окуу жайдын ишке ашырылуучу билим берүү программаларынын тизмеси; - билим берүү программаларына лицензиялар жөнүндө маалыматтар (лицензиялар жана алардын тиркемелери тиркелет); - окуу жайдын билим берүү программаларын аккредитациялоо жөнүндө маалыматтар (сертификаттын көчүрмөлөрү тиркелет); - окуу жай алган сыйлыктар жөнүндө маалыматтар (тиешелүү документтердин көчүрмөлөрү тиркелет); - окуу жайдын ар кандай уюмдарга мүчөлүгү жөнүндө маалыматтар (тиешелүү документтердин көчүрмөлөрү тиркелет); - бардык билим берүү программалары боюнча студенттердин саны жөнүндө маалыматтар (тиешелүү документтердин көчүрмөлөрү тиркелет); - аккредитациялануучу билим берүү программаларынын окуу пландары жөнүндө маалыматтар (окуу пландарынын көчүрмөлөрү тиркелет); - окуу жайдын кыскача тарыхы. 	
5	<p>Аккредитациялык стандарттардын аткарылышын талдоонун натыйжалары жана алардын далилдери</p>	<p>Өзүн-өзү баалоо отчетунда келтирилген маалыматтар: Билим берүү мекемесинин өзүн өзү баалоо боюнча отчету Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин «Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларын бекитүү жөнүндө» токтомуна ылайык ар бир аккредитацияланган билим берүү программасы боюнча аккредитациялоо стандарттарынын жана критерийлеринин аткарылышын талдоонун ырааттуу натыйжаларын берүүгө тийиш. 2024-жылдын 15-майындагы № 246 билим берүү тармагындагы аккредитация жөнүндө Өзүн-өзү баалоо комиссиясынын анализи өзүн-өзү сындoo жана далилдүү болушу керек.</p>	<p>4 (төрт) аккредитациялоо стандарттары жана критерийлери ЖОЖ - 24 критерий ОКОЖ - 19 критерий</p>

		<p>Стандарттарга жана критерийлерге шайкештигин тастыктаган далилдер документтештирилүүгө тийиш.</p> <p>Өзүн-өзү баалоо комиссиясы ар бир критерийдин, ар бир стандарттын аткарылышы, аткарылышы, сын-пикирлер менен аткарылышы же аткарылбагандыгы жөнүндө корутунду чыгарышы керек.</p> <p>Критерийлердин аткарылышын талдоонун натыйжалары боюнча өзүн-өзү баалоо комиссиясы ар бир аккредитациялоо стандартынын аткарылышы, аткарылышы, сын-пикирлер менен аткарылышы же аткарылбагандыгы жөнүндө корутунду чыгарышы керек.</p>	<p>Ар бир критерий боюнча аткарууну баалоо болушу керек.</p> <p>Ар бир аккредитациялык стандарт боюнча анын аткарылышын баалоо, күчтүү жана алсыз жактарын аныктоо зарыл.</p>
6	Корутунду	<p>Корутундуда келтирилген маалымат:</p> <ul style="list-style-type: none"> - программанын күчтүү жактары; - программанын алсыз жактары; - бардык 4 аккредитациялык стандарттардын аткарылышын баалоо. 	
7	Тиркеме	<p>Колдонмолордо берилген маалымат:</p> <p>Тиркемелерде аккредитациялык стандарттардын жана критерийлердин аткарылышынын документалдык далилдери болушу керек.</p> <p>Ар бир колдонмо жаңы барактан башталып, аталышы жана өсүп жаткан бети менен номерлениши керек.</p>	<p>Отчеттун негизинде жазылган алгачкы маалыматтар.</p>

7. СТАНДАРТТАР

Стандарт 1 «Стратегиялык өнүгүү жана сапатты камсыздоо саясаты»

ОКОЖдун ишмердүүлүгү анын миссиясы менен аныкталат, ал ОКОЖдун билим берүү мейкиндигиндеги ордун чагылдырат. ОКОЖду өнүктүрүү стратегиясында билим берүүнүн сапатын камсыз кылуу боюнча саясатты ырааттуу ишке ашыруу каралышы керек. ОКОЖдун башкаруу системасы көз карашты, миссияны жана стратегияны ишке ашырууга багытталган.

Таблица 1

Билим берүү программасын баалоо критерийлери	Каралууга тийиш болгон маселелер	Көмөкчү материалдардын тизмеси жана тастыктоочу документтер
1.1. ОКОЖ мамлекеттин, коомдун, реалдуу экономиканын секторлорунун, потенциалдуу иш берүүчүлөрдүн, студенттердин жана башка кызыкдар тараптардын миссиясын ишке ашырууга жана керектөөлөрүн канааттандырууга багытталган стратегияны иштеп чыгууну көрсөтүшү керек.	<ul style="list-style-type: none"> - ОКОЖдун стратегиялык документтери мамлекеттин, кызыкдар тараптардын жана студенттердин муктаждыктарына кандай жооп берет? - Стратегияда тобокелдиктер кандайча эске алынат? - Мамлекеттин, коомдун, кызыкдар тараптардын муктаждыгы кантип аныкталат? 	<ul style="list-style-type: none"> -ОКОЖ стратегиясы жана миссиясы - ОКОЖду өнүктүрүү стратегиялык планы
1.2. ОКОЖ миссиясы жана стратегиясы бардык кызыкдар тараптардын өкүлдөрү менен ачык талкууланат, алардын сунуштары жана түзөтүүлөрүнүн негизинде ОКОЖ Окумуштуулар кеңеши же коллегиялык орган аларга өзгөртүүлөрдү киргизет.	<ul style="list-style-type: none"> - ОКОЖ миссиясын жана стратегиясын талкуулоого кызыкдар тараптардын катышуусу кандай? - ОКОЖ миссиясы жана стратегиясы бардык кызыкдар тараптардын өкүлдөрү менен канчалык көп талкууланат? 	<ul style="list-style-type: none"> - Окумуштуулар кеңешинин же коллегиялык органынын протоколу - Тегерек столдор
1.3. Ички башкаруу системасы эффективдүү иштеп, же коллегиялык орган миссиясын ишке ашырууга салым кошот.	<ul style="list-style-type: none"> - ОКОЖдун миссиясы азыркы башкаруу системасына жана билим берүүнүн сапатын камсыз кылуу жаатындагы саясатка канчалык туура келет? - Сапатты камсыздоо саясаты ОКОЖтин өнүгүү стратегиясына шайкеш келеби? 	<ul style="list-style-type: none"> - Тиешелүү документтер
1.4. ОКОЖ билим берүү ишин жөнгө салуу боюнча ченемдик укуктук актылардын талаптарын аткарат жана иштин айрым багыттары жана процесстери боюнча документтерди (пландар, программалар, жоболор ж.б.) иштеп чыгат.	<ul style="list-style-type: none"> - Сапатты камсыздоо саясаты кандай документтерде чагылдырылат? - Ички сапат саясатынын системасы билим берүү процессинин сапатын үзгүлтүксүз жогорулатууну кантип камсыз кылат? 	<ul style="list-style-type: none"> - Сапатты камсыздоонун ички саясатынын системасынын процесстерин, эрежелерин жана жол-жоболорун чагылдырган документтер - ОКОЖ сайты

1.5. ОКОЖ билим берүү уюмунун ишинин натыйжалары жөнүндө маалыматтын ачык-айкындуулугун көрсөтүшү керек.	- ОКОЖ билим берүү уюмунун ишмердүүлүгүн өнүктүрүү, калыптандыруу, бекитүү жана ишке ашыруунун бардык аспектилери жөнүндө маалыматты кантип таркатат? - Сапатты камсыздоо саясаты профессордук-окутуучулук курамга, кызматкерлерге жана студенттерге, иш берүүчүлөргө жана башка кызыкдар тараптарга жеткиликтүүбү?	- Тиешелүү документтер - ОКОЖ сайты
1.6. ОКОЖ өзүнүн академиялык репутациясын жогорулатуу боюнча чараларды көрөт.	- Академиялык репутацияны көтөрүү боюнча кандай аракеттер көрүлүп жатат?	- Тиешелүү документтер
1.7. ОКОЖ физикалык жана психологиялык жактан коопсуз чөйрөнү камсыз кылган шарттардын бар экендигин көрсөтүшү керек	- Физикалык жана психологиялык жактан коопсуз чөйрөнү камсыз кылуу үчүн кандай шарттар бар?	- Тиешелүү документтер

Стандарт 2 "Кадр саясаты"

ОКОЖ административдик, окутуучулук, билим берүү жана кенже/техникалык колдоо кызматкерлеринин компетенттүүлүгүнө ишениши керек. ОКОЖ өз кызматкерлеринин кесиптик деңгээлин жогорулатууда жана ишке алууда адилеттүү жана ачык-айкын процесстерди колдонууга тийиш. ОКОЖ профессордук-окутуучулук курамдын квалификациясы билим берүү программаларынын керектөөлөрүнө жооп беришин камсыз кылууга тийиш. ОКОЖ студенттик билим берүүнүн бардык мезгилдерин, анын ичинде кабыл алууну, аткарууну, таанууну жана сертификацияны жөнгө салуучу аныкталган, жарыяланган жана ырааттуу колдонулуучу саясаттарды көрсөтүшү керек.

Таблица 2

Билим берүү программасын баалоо критерийлери	Каралууга тийиш болгон маселелер	Көмөкчү материалдардын тизмеси жана тастыктоочу документтер
2.1. ОКОЖдо кадрларды тандоону, кесипкөйлүгүн жогорулатууну жана өнүктүрүүнү, бардык кызматкерлердин кесиптик компетенттүүлүгүн камсыз кылууну камтыган объективдүү жана ачык кадр саясаты болушу керек. Ошондой эле студенттерди кабыл алуудан баштап бүтүрүүчүлөр контингентин түзүү саясатын көрсөтүп, анын жол-жобосунун ачыктыгын камсыз кылуу.	Кадр саясаты кандай документтерде чагылдырылат? - Педагогикалык кадрларды жумушка алууда кандай критерийлер колдонулат? -Кызматка дайындоо жана кызматка көтөрүлүү кандай жүргүзүлөт? - Кызматтан бошотуунун себеби эмнеде? Ал кантип ишке ашырылат? -Кадрлар боюнча процедуралар канчалык айкын? - Сабактын сапатын комплекстүү баалоо кандай жүргүзүлөт?	- Ишке кабыл алуунун жана кабыл алуунун тартиби жөнүндө жобо - Эмгек келишими - Штаттык таблица - Кызматтык милдеттер - Эмгекке акы төлөө жөнүндө жобо - ОКОЖдун персоналынын жүрүм-турумун жөнгө салуучу эрежелер жана жоболор - ОКОЖтин стратегиясын ишке ашырууну камсыз кылуучу программалар - Газетага, ОКОЖдун сайтына жарыя

	<ul style="list-style-type: none"> - Мугалимдин компетент-түүлүгүн системалуу түрдө баалоо кандай жүргүзүлөт? - Абитуриенттерди кабыл алуу эрежелеринин жана жол-жоболорунун болушу жана натыйжалуулугу. - Студенттердин контингент кандай түзүлөт? 	<ul style="list-style-type: none"> -Келишимдер -Мугалимдин рейтинги - Кабыл алуу планы жана эрежелери - Кирүү экзамендерин өткөрүүгө талаптар - ЖРТ сертификаттары - Кабыл алуу сынагына катышкан абитуриенттердин рейтингдик тизмелери. - Билим берүү уюмунун веб-сайты
<p>2.2. ОКОЖ инновациялык билим берүү программаларын жана окутуу технологияларын киргизүү үчүн кадрлардын квалификациясын жогорулатуу, кесиптик жана инсандык өнүктүрүү тутумунун бар экендигин көрсөтүшү керек. Кызматкерлердин кесиптик жана инсандык өнүгүүсүн мотивациялоо үчүн шарттарды түзүү. Академиялык мобилдүүлүктү өнүктүрүү, окутууга тиешелүү тармактардан практиктерди тартуу. Жаш мугалимдерди колдоо.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Мугалимдерди жана педагогикалык кадрларды даярдоо жана кайра даярдоо, квалификациясын жогору-латуу кандай жүргүзүлүүдө? - Профессордук курамдын структурасы жаңы профессионалдык талаптарга оңой ыңгайлашууга мүмкүндүк береби? - Профессордук курамдын жана педагогикалык курамдын кесиптик жана инсандык өнүгүүсүн системалуу түрдө баалоо процесси барбы? - Профессордук курамдын академиялык мобилдүүлүгү кандай өнүгүп жатат? - Кайсы ОКОЖ /изилдөө уюмдары менен профес-сордук-окутуучулук курам-ды жана илимий кызматкер-лерди алмашуу жүрүп жатат? - Академиялык мобилдүүлүктүн натыйжаларын, анын билим берүүнүн сапатын камсыз кылууга кошкон салымын, билим берүү программаларын иштеп чыгууну баяндоо. - ОКОЖ жетекчилиги профессордук-окутуучулук курамдын профессионалдык жана инсандык өнүгүүсүнө кандай түрткү берет? -Практикалык мугалимдерди тандоо кандай жүрүп жатат? 	<ul style="list-style-type: none"> - Окутуу жана кайра даярдоо программалары, квалификациясын жогорулатуу, мугалимдердин квалификациясын жогорулатуу жөнүндө маалыматтар: план, сертификаттар, дипломдор - Академиялык мобилдүүлүк программалары/окутуучулар курамын алмаштыруу жөнүндө келишим. - Отчеттор, сертификаттар - Мугалимдин мотивациясынын далили: сыйлыктар, жылдын мыкты мугалими наамы - даражаларды коргоо - инновациялык долбоорлор конкурстары

	<p>-Практик мугалимдерди тартуу менен кандай тарбиялык натыйжаларга жетишүүдө?</p> <p>-Окутуунун инновациялык ыкмаларын, алдыңкы технологияларды колдонуу кандайча кубатталып жатат?</p> <p>- ОКОЖ жетекчилиги жаш мугалимдерге кандай колдоо көрсөтүп жатат?</p> <p>-Жаш педагогикалык кадрларды өнүктүрүүгө багытталган иш-аракеттер программасын кандай?</p>	<p>- мыкты окуу жана окуу борбору</p> <p>- Жаш мугалимдерди өнүктүрүү жана колдоо программалары</p>
<p>2.3. ОКОЖ профессордук-окутуучулук курамдын ишмердүүлүгүнө мониторингди камсыз кылууга тийиш. Окутуунун сапатын баалонун ар кандай механизмдерин уюштуруу (студенттерге суроо берүү, профессордук-окутуучулук курамдын сабактарына катышуу).</p>	<p>-Педагогикалык ишмердүүлүктүн сапатын баалоо системасы кандай жүргүзүлүүдө?</p> <p>- Окуучулар арасында мугалимдин рейтингин аныктоо иштери кандай жүрүп жатат</p> <p>-Окуучулар менен мугалимдердин ортосундагы чыр-чатактын алдын алуу жана чечүү үчүн кандай чаралар көрүлөт?</p> <p>- Окуучулар менен мугалимдердин ортосундагы ишенимди, өз ара сый мамилени чыңдоо боюнча кандай чаралар көрүлүп жатат?</p> <p>- Бул процедураларда колдонулган критерийлер жетиштүү түрдө ачык, ачык жана объективдүүбү?</p>	<p>- Педагогикалык ишмердүүлүктүн сапатын баалоо боюнча документтер - Студенттердин арыздарына жооп берүү жана конфликттик кырдаалдарды чечүү боюнча далилдер.</p> <p>- Окутуучуларды жана студенттерди, ошондой эле кызыкдар тараптарды сурамжылоо жөнүндө маалымат.</p> <p>- Педагогикалык жамаатка өз ара катышуу журналы</p>
<p>2.4. ОКОЖ атайын ыкмаларды колдонуу менен профессордук-окутуучулар курамынын канааттануу-суна мониторинг жүргүзүүнү камсыз кылууга тийиш. ОКОЖдун жетекчилиги ар кандай маселелер боюнча профессордук-окутуучулар курамынын суроо-талаптарына жооп бериши керек.</p>	<p>-ОКОЖдун жетекчилиги менен кызматкерлердин кайтарымын байланышынын кандай механизмдери бар?</p>	<p>- ОКОЖдун жетекчилиги менен персоналдын кайтарымын байланыш системасы иштеп жаткандыгынын далили</p>

Стандарт 3 "Материалдык жана маалымат ресурстары"

ОКОЖ жетишерлик жана окуу максаттарына ылайыктуу болгон жетиштүү окуу ресурстарынын жана студенттерди колдоо кызматтарынын болушун камсыз кылууга тийиш. Программаларды ишке ашыруунун ыкмалары студенттерди окуу процессин биргелешип курууда активдүү роль ойноого түрткү бериши керек. ОКОЖ студенттердин, профессордук-окутуучулар курамын, иш берүүчүлөрдү жана башка кызыкдар тараптарды тартуу жана

айкындуулук, ачыктык, тартуу жана маалымдуулук принциптеринин негизинде ишке ашырылып жаткан ишмердүүлүгү, алардын демилгеси, тынымсыз өнүгүүсү жана өзгөргөн шарттарга ыңгайлашуусу жөнүндө коомчулукка маалымат берүүгө тийиш .

Таблица 3

Билим берүү программасын баалоо критерийлери	Каралууга тийиш болгон маселелер	Көмөкчү материалдардын тизмеси жана тастыктоочу документтер
<p>3.1. ОКОЖ инфраструктурасынын өзүнүн ишинин өзгөчөлүктөрүнө, анын ичинде билим берүү программаларын жана дистанттык окутууну ишке ашырууга ылайык келээрин көрсөтүшү керек. Аудиториялар, лабораториялар, байланыш жана компьютердик жабдуулар, окуу полигондору, технопарктер жогорку талаптарга жооп бериши керек.</p> <p>ОКОЖ жалпы коомчулукту жана кызыкдар тараптарды маалымдоо үчүн маалыматты таратуунун ар кандай ыкмаларын (анын ичинде ММК, веб-ресурс, маалымат тармактары, ОКОЖтун веб-сайты ж.б.) колдонушу керек.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Материалдык-техникалык база (имараттар, курулмалар, окуу кабинеттери, лабораториялар, окуу-лабораториялык жабдуулар, жатаканалар) билим берүү программасын ишке ашырууга ылайыктуубу жана жетиштүүбү? - Сизде керектүү сандагы компьютерлер жана башка техникалык жабдуулар барбы? - Каржылоо окуу процессин сапаттуу деңгээлде камсыз кылууга шарт түзүп береби? - Материалдык-техникалык базаны жаңыртуу кандай жыштык менен жүргүзүлүүдө? - Сабактан тышкаркы убакта компьютерлерди колдонуу мүмкүнчүлүгү барбы? - Веб-ресурста, жалпыга маалымдоо каражаттарында жана басма сөздө жайгаштырылган маалыматтын форматын сүрөттөп бергиле - Активдүү шилтемелерди камсыз кылуу. 	<p>Маалыматтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - окуучулар үчүн жеткиликтүү болгон окуу бөлмөлөрү жана көмөкчү жабдуулар, - студенттерге жеткиликтүү компьютерлер жана башка техникалык жабдуулар, - материалдык-техникалык жактан камсыздоо жана модернизациялоо, - окуу жайдын финансылык шарттарын жакшыртуу стратегиясы. <p>- ОКОЖтин расмий сайты - Журналдар, гезиттер, радио, телеберүү, буклеттер.</p>
<p>3.2. ОКОЖ студенттердин сабактан тышкаркы иш-чаралары үчүн эң ыңгайлуу шарттарды түзүүгө тийиш. Студенттерге төмөндөгүдөй кызмат көрсөтүүлөрү тийиш: ашкана, жатакана, компьютердик борбор, китепкана, окуу залдары, спорт залдары, стадион, медпункт ж.б.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Жатаканага кирүү процесси кандай жүрүп жатат? - Жатаканада студенттер үчүн кандай шарттар түзүлгөн? - Окуучуларды тамак-аш менен камсыз кылууга, медициналык жактан тейлөөгө шарттар түзүлөбү? - ОКОЖдо китепкана, компьютердик борбор, спорт залдар, стадион барбы? 	<ul style="list-style-type: none"> - Жатаканада каттоону жана жашоону жөнгө салуучу документтер - Ашканалардын жана медициналык пункттардын бар экендигинин далили

3.3. ОКОЖдо материалдык жана маалыматтык ресурстарды жакшыртуунун механизмдери жана көрсөткүчтөрү бар.	-Материалдык жана маалыматтык ресурстарды жакшыртуу боюнча кандай чаралар көрүлүп жатат?	- Тиешелүү документтер
3.4. ОКОЖ окуу процессинде коопсуздук талаптарынын жана санитардык-гигиеналык ченемдердин сакталышын камсыз кылууга тийиш.	- Окуу процессиндеги коопсуздук талаптары кантип жана кандай документтерде аныкталган? -ОКОЖ аймагында коопсуздук системалары жана коопсуздукту көзөмөлдөө системасы иштеп жатабы? - Санитардык-гигиеналык ченемдерди жана өрт коопсуздугун, эмгекти коргоо жана коопсуздук талаптарын сактоо боюнча айрым иштер канчалык деңгээлде аткарылып жатат?	- тиешелүү органдардын эрежелерине, жоболоруна жана талаптарына ылайык келүүсү боюнча документтердин

Стандарт 4 "Каржы"

ОКОЖ окуу жайдын каржылоо системасынын туруктуулугу, эффективдүүлүгү, эффективдүүлүгү, приоритеттүүлүгү, ачык-айкындыгы, жоопкерчиликтүүлүгү, ыйгарым укуктарды берүү, делимитациялоо жана көз карандысыздык принциптерин ишке ашыруу даражасын көрсөтөт. Финансылык туруктуулукту баалоо финансылык отчеттуулукту талдоонун негизинде (баланс, кирешелер жана чыгашалар боюнча отчет), ошондой эле бухгалтердик эсеп жана финансылык талдоо кызматынын кызматкерлери, ОКОЖдун бөлүмдөрүнүн жетекчилери жана кызыкдар тараптар менен маектешүүлөрдүн негизинде жүргүзүлөт.

Таблица 4

Билим берүү программасын баалоо критерийлери	Каралууга тийиш болгон маселелер	Көмөкчү материалдардын тизмеси жана тастыктоочу документтер
4.1. ОКОЖ каржыны башка-рууда, бюджетти аткарууда жана туура финансылык пландаштырууда ачыктык-ты жана айкындуулукту камсыз кылат. ОКОЖ каржылык отчеттуулукту камтыган формалдуу финансылык башкаруу саясатынын бар экендигин көрсөтүшү керек.	-ОКОЖтин кайсы документ-теринде формалдуу финансылык башкаруу саясаты чагылдырылган? -Акыркы 3 жыл үчүн акча каражаттарынын кыймылы боюнча отчетту талдоо. - Каржылык отчеттуулук бардык кызыкдар тараптар үчүн канчалык ачык жана жеткиликтүү? - Стратегияны ишке ашыруунун негизги багыттарына каражаттар кандай бөлүнүүдө? - ОКОЖ каржылык агымдарды кантип башкарат?	- Тиешелүү документтер

	-Стратегияны координациялоо жана финансылык агымдарды башкаруу механизмдерин сүрөттөп бергиле.	
4.2. ОКОЖ сырттан көз карандысыз аудит жүргүзгөнүн көрсөтүшү керек.	-Тышкы көз карандысыз финансылык аудиттин жыйынтыгын баяндоо. -Ким ишке ашырды?	Тиешелүү документтер
4.3. ОКОЖ өзүнүн ишинин ар кандай түрлөрүн, анын ичинде финансылык колдоонун жетиштүүлүгүн баалоо механизми болушу керек, анын ичинде ОКОЖ өнүктүрүүнүн стратегиялары, негизги билим берүү программаларын иштеп чыгуу.	- Финансылык иштердин жыйынтыгы кайда угулат? - Акыркы 5 жылдын финансылык жыйынтыгын сүрөттөп бериңиз	- Тиешелүү документтер
4.4. Кызматкерлерди жана студенттерди социалдык жактан колдоо системасы түзүлгөн. Бул системанын негизги принциптери жана жоболору документтештирилген жана кызыкдар тараптарга, анын ичинде бүтүндөй коомго жеткиликтүү.	- ОКОЖ студенттерди социалдык жактан колдоо боюнча кызматтар (студенттер кеңеши, студенттик профсоюз комитеттери ж.б.) барбы? -Кызматкерлерди жана студенттерди колдоо үчүн каражаттар кандай бөлүнөт?	- Студенттерди социалдык колдоо системасынын иштешинин далили. - Тиешелүү финансылык документтер

8. ӨЗҮН-ӨЗҮ БААЛОО БОЮНЧА КОМИССИЯНЫН КОРУТУНДУСУ

№	Баалоонун критерийлери	Окуу программанын позициясы			
		Ылайык келбейт	Жарым-жартылай	Ылайык келет	
Стандарт 1 «Стратегиялык өнүгүү жана сапатты камсыздоо саясаты»					
1.1	ОКОЖ мамлекеттин, коомдун, реалдуу экономиканын секторлорунун, потенциалдуу иш берүүчүлөрдүн, студенттердин жана башка кызыкдар тараптардын миссиясын ишке ашырууга жана керектөөлөрүн канааттандырууга багытталган стратегияны иштеп чыгууну көрсөтүшү керек.				
1.2	ОКОЖ миссиясы жана стратегиясы бардык кызыкдар тараптардын өкүлдөрү менен ачык талкууланат,				

	алардын сунуштары жана түзөтүүлөрүнүн негизинде ОКОЖ Окумуштуулар кеңеши же коллегиялык орган аларга өзгөртүүлөрдү киргизет.				
1.3	Ички башкаруу систе-масы эффективдүү иштеп, ОКОЖ миссиясын ишке ашырууга салым кошот.				
1.4	ОКОЖ билим берүү ишин жөнгө салуу боюнча ченемдик укуктук актылардын талаптарын аткарат жана иштин айрым багыттары жана процесстери боюнча документтерди (пландар, программалар, жоболор ж.б.) иштеп чыгат.				
1.5	ОКОЖ билим берүү уюмунун ишинин натыйжалары жөнүндө маалыматтын ачык-айкындуулугун көрсөтүшү керек.				
1.6	ОКОЖ өзүнүн академиялык репутациясын жогорулатуу боюнча чараларды көрөт.				
1.7	ОКОЖ физикалык жана психологиялык жактан коопсуз чөйрөнү камсыз кылган шарттардын бар экендигин көрсөтүшү керек				
Стандарт боюнча жыйынтык					
Стандарт 2 «Кадр саясаты»					
2.1	ОКОЖдо кадрларды тандоону, кесипкөйлүгүн жогорулатууну жана өнүктүрүүнү, бардык кызматкерлердин кесиптик компетенттүүлүгүн камсыз кылууну камтыган объективдүү жана ачык кадр саясаты болушу керек. Ошондой эле студенттерди кабыл алуудан баштап бүтүрүүчүлөр контингентин түзүү саясатын көрсөтүп, анын жол-жобосунун ачыктыгын камсыз кылуу.				
2.2	ОКОЖ инновациялык билим берүү программаларын жана окутуу технологияларын киргизүү үчүн кадрлардын квалификациясын жогорулатуу, кесиптик жана инсандык өнүктүрүү тутумунун бар экендигин көрсөтүшү керек. Кызматкерлердин кесиптик жана инсандык өнүгүүсүн мотивациялоо үчүн шарттарды түзүү. Академиялык мобилдүүлүктү өнүктүрүү, окутууга тиешелүү тармактардан практиктерди тартуу. Жаш мугалимдерди колдоо.				
2.3	ОКОЖ профессордук-окутуучулук курамдын ишмердүүлүгүнө мониторингди камсыз кылууга тийиш. Окутуунун сапатын баалоонун ар кандай механизмдерин уюштуруу (студенттерге суроо берүү, профессордук-окутуучулук курамдын сабактарына катышуу).				
2.4	ОКОЖ атайын ыкмаларды колдонуу менен профессордук-окутуучулар курамынын канааттануусуна мониторинг жүргүзүүнү камсыз кылууга тийиш. ОКОЖдун жетекчилиги ар кандай маселелер боюнча профессордук-окутуучулар курамынын сурооталаптарына жооп бериши керек.				
Стандарт боюнча жыйынтык					

Стандарт 3 «Материалдык жана маалымат ресурстары»				
3.1	ОКОЖ инфраструктурасынын өзүнүн ишинин өзгөчөлүктөрүнө, анын ичинде билим берүү программаларын жана дистанттык окутууну ишке ашырууга ылайык келээрин көрсөтүшү керек. Аудиториялар, лабораториялар, байланыш жана компьютердик жабдуулар, окуу полигондору, технопарктер жогорку талаптарга жооп бериши керек. ОКОЖ жалпы коомчулукту жана кызыкдар тараптарды маалымдоо үчүн маалыматты таратуунун ар кандай ыкмаларын (анын ичинде ММК, веб-ресурс, маалымат тармактары, ОКОЖдун веб-сайты ж.б.) колдонушу керек.			
3.2	ОКОЖ студенттердин сабактан тышкары иш-чаралары үчүн эң ыңгайлуу шарттарды түзүүгө тийиш. Студенттерге төмөндөгү-дөй кызмат көрсөтүүлөрү тийиш: ашкана, жатакана, компьютердик борбор, китепкана, окуу залдары, спорт залдары, стадион, медпункт ж.б.			
3.3	ОКОЖдо материалдык жана маалыматтык ресурстарды жакшыртуунун механизмдери жана көрсөткүчтөрү бар.			
3.4	ОКОЖ окуу процессинде коопсуздук талаптарынын жана санитардык-гигиеналык ченемдердин сакталышын камсыз кылууга тийиш.			
Стандарт боюнча жыйынтык				
Стандарт 4 «Каржы»				
4.1	ОКОЖ каржыны башкарууда, бюджетти аткарууда жана туура финансылык пландаштырууда ачыктыкты жана айкындуулукту камсыз кылат. ОКОЖ каржылык отчеттуулукту камтыган формалдуу финансылык башкаруу саясатынын бар экендигин көрсөтүшү керек.			
4.2	ОКОЖ сырттан көз карандысыз аудит жүргүзгөнүн көрсөтүшү керек.			
4.3	ОКОЖ өзүнүн ишинин ар кандай түрлөрүн, анын ичинде финансылык колдоонун жетиштүүлүгүн баалоо механизми болушу керек, анын ичинде ОКОЖ өнүктүрүүнүн стратегиялары, негизги билим берүү программаларын иштеп чыгуу.			
4.4	Кызматкерлерди жана студенттерди социалдык жактан колдоо системасы түзүлгөн. Бул системанын негизги принциптери жана жоболору документтештирилген жана кызыкдар тараптарга, анын ичинде бүтүндөй коомго жеткиликтүү.			
Стандарт боюнча жыйынтык				
БАРДЫГЫ				

9. АДАБИЯТ

1. Кыргыз Республикасынын 2023-жылдын 11-августундагы № 179 “Билим берүү жөнүндө” Мыйзамы.
2. 2021-2023-жылдарга Кыргыз Республикасында билим берүүнү өнүктүрүү концепциясы.
3. 2021-2040-жылдарга Кыргыз Республикасында билим берүүнү өнүктүрүү стратегиясы.
4. Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2021-жылдын 4-майдагы № 200 “Кыргыз Республикасында 2021-2040-жылдарга билим берүүнү өнүктүрүү программасын бекитүү тууралуу” токтому.
5. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 15-майдагы № 246 “Билим берүү тармагындагы аккредитациялоо боюнча ченемдик укуктук актыларды бекитүү тууралуу” токтому.
6. Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин Жогорку кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандарты.
7. ECTS (Европалык кредиттерди которуу жана топтоо системасы) колдонуу боюнча колдонмо. - Европа Биримдигинин Басылмалар кеңсеси, 2015-жыл, ISBN 978-92-79-43562-1 (2015-жылдын 14-15-майында билим берүү министрлеринин Ереван конференциясында бекитилген).